

Titel: Stations- og oplandsoplysninger			
Dokumenttype: Datateknisk anvisning	TA. nr.: DV-01	Version: 1.0	Oprettet: 01.07.2014
Forfattere: NST: Jan Grandahl FDC ferskvand: Jytte Erfurt og Peter Wiberg-Larsen	Gyldig fra: 01.10.2014		
	Sider: 25		
	Sidst ændret: 25-01-2015		
TA henvisninger	V02 Opsætning af kontrolovervågningsstationer		

0 Indhold

0 Indhold.....	1
1 Indledning og afgrænsning.....	2
2 Systembeskrivelse	3
2.1 Systemoversigt	3
2.2 Dataflow.....	4
2.2.1 Vandløb	4
3 Indlæggelse af data i fagsystem	5
3.1 Tekniske forhold	5
3.1.1 Vandløb	5
3.1.2 Opdateringsfrekvens	8
3.2 Data, koder og tidsfrister.....	9
3.2.1 Data og koder	9
3.2.2 Tidsfrister	9
3.3 Fejl og mangler	9
4 Kvalitetssikring	9
4.1 Kvalitetssikring ved indlægning af data i fagsystem	11
4.1.1 Kvalitetssikring ved indlæggelse af data i fagsystem	11
4.1.2 Kvalitetssikring ved overførsel af data fra WinBio til ODA	11
4.2 Faglig kvalitetskontrol	12
5 Links og referencer	14
6 Bilag	15
Bilag 6.1 Kodelister	16
Bilag 6.2 Relaterede data TA'er.....	17
Bilag 6.3 Indlæsnings- og elektroniske kontroller (HC og SCL1)	18
Bilag 6.4 Dataflow i ODA	24
7 Oversigt over versionsændringer	25

1 Indledning og afgrænsning

Denne datatekniske anvisning dækker beskrivelser af dataflow'et for stations- og oplandsoplysninger fra NOVANA-delprogram for vandløbsøkologi (kontrolovervågningen). Beskrivelserne dækker dataflow'et fra data genereres, til data ligger i databasen i kvalitetssikret stand.

For stations- og oplandsoplysninger for vandløb skal data indrapporteres i WinBio-databasen, der er tilgængelig for myndigheder. Data bliver efterfølgende én gang i døgnet automatisk overført til den fælles OverfladevandsDAtabase (ODA), der er tilgængelig via den fællesoffentlige brugerstyring.

Stations- og oplandsoplysningerne omfatter parametre, der typisk indsamles ved første besøg på feltlokaliteten (typisk forår), samt oplandsoplysninger som indhentes vha. kortmateriale m.v. for de pågældende oplande. Geodatastyrelsen er ansvarlig for disse data er tilgængelige i MapInfo og ArcGIS.

2 Systembeskrivelse

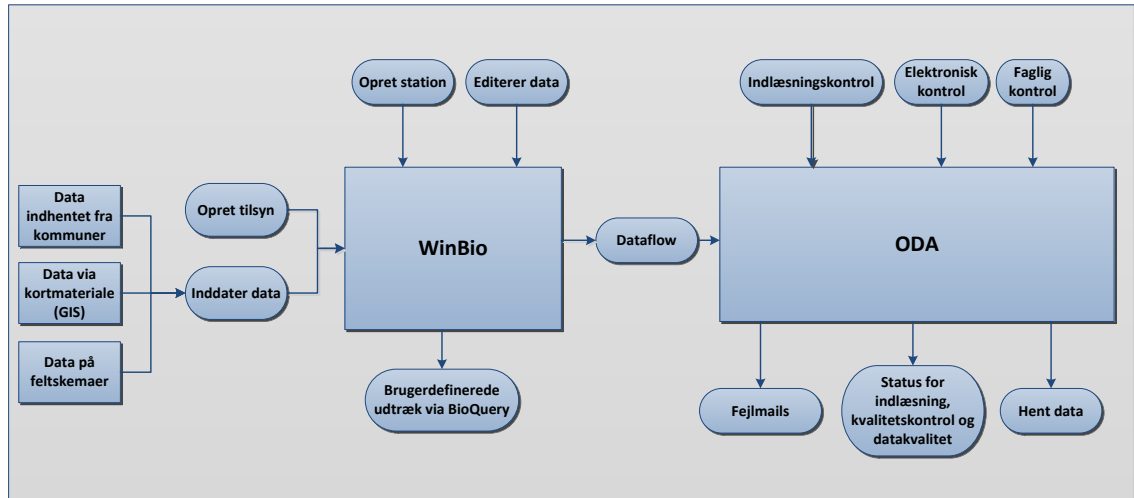
2.1 Systemoversigt

Herunder gives en oversigt over de systemer, der indgår i dataflowet for stations- og oplandsoplysninger for NOVANA-delprogrammet "Vandløb".

Systemnavn	WinBio
Modul	Vandløb: Stations- og oplandsoplysninger
Tildeling af rettigheder	Naturstyrelsen via Statens IT (SIT)
Mulige roller	Indlæse / Redigere / Læse
Adgang til system	Citrix-system
Brugervejledninger	På følgende link: http://internet.miljoeportal.dk/hjaelp/Vejledninger/Sider/Overfladevand.aspx
Drift af system	Danmarks Miljøportal
Support	Fejl i funktionaliteter indmeldes til Danmarks Miljøportal via kontaktformular, som findes på følgende link: http://internet.miljoeportal.dk/hjaelp/Sider/default.aspx
Udviklingsønsker	Naturstyrelsen via FKG Vandløb
Superbrugere	NST Superbrugere

Systemnavn	ODA
Tildeling af rettigheder	Naturstyrelsen
Mulige roller	Lang række af mulige roller bestemt af datamediet (sø, vandløb etc.) og de funktioner den enkelte bruger skal kunne varetage. Herunder læsning af data, kvalitetssikring i NST eller FDC, beregning af stoftransport, administration af fejllistemails eller administration af OSL.
Adgang til system	https://ODA.DK
Brugervejledninger	Indbygget hjælp i ODA. Yderligere vejledning bliver gjort tilgængelig via ODA.
Drift af system	DCE, Aarhus Universitet
Support	Fejl meldes til E-mail ODA-support postkassen ODA.Support@AU.dk
Udviklingsønsker:	Naturstyrelsen via FKG Vandløb
Superbrugere	NST Superbrugere

2.2 Dataflow

Figur 1. Dataflow. Beskrivelse af datas vej fra skabelse i felten til de findes kvalitetssikret i fælles system (ODA).

2.2.1 Vandløb

Data fra feltkemaerne Bilag 6.1 og 6.2 i V02, indtastes i WinBio. Data i form af oplandsoplysninger som indhentes vha. kortmateriale m.v. forespørgsler til andre myndigheder (kommunerne) indtastes ligeledes i WinBio.

Feltobservationer			
Oplysninger fra kortmateriale (GIS)	-> indtastes i WinBio af prøvetager	->Data overføres elektronisk til ODA	->Kvalitetssikring, se diagram, afsnit 4
Oplysninger fra andre myndigheder (Kommuner)			

3 Indlæggelse af data i fagsystem

Generelt henvises der til brugervejledningen (se 2.1).

3.1 Tekniske forhold

3.1.1 Vandløb

Hvis en station ikke er oprettet i WinBio, skal der rettes henvendelse til den WinBio ansvarlige i den lokale NST Naturforvaltningsenhed, der opretter stationen i fagsystemet. Den lokale WinBio ansvarlige indberetter herefter stationsoplysninger, herunder UTM-koordinater, til Fagdatacenter for Ferskvand der opgiver et nyt observationsstednummer - kaldet ODA-observationsstednr, WinBio opdateres herefter med disse oplysninger.

Neden for angives der en skematisk oversigt over de skærbilleder WinBio, der anvendes ved registrering af stations- og oplandsoplysninger i WinBio.

Oplysningerne vedrørende stations- og oplandsoplysninger registreres som anført i den tekniske anvisning V02 Opsætning af kontrolovervågningsstationer og data indtastes i WinBio som beskrevet i brugervejledningen.

Type	Dataemne	Enhed
Stamoplysninger	Prøvetager	-
	Vandspejlsfald	cm/m
	UTM koordinater 0-transekt	UTM EU-REF89
Oplands og Lokalitets-karakteristika	Beskygningsgrad	-
	Vandløbsbredde	m
	Ådalsudformning	-
	Arealanvendelse	%
Vandløbets form	Vandløbets form	-
	Tværsnitsprofil	-
Påvirkninger	Nedtrådte brinker	-
	Hegning	m
	Tegn på indgreb	-
	Grødeskæringspraksis i måleår	-
	Grødeskæringspraksis seneste 5 år	-
	Kemisk belastning	-
	Påvirkning fra søer	km
	Påvirkning fra dambrug	km
	Passageforhold fra hav/sø - laksefisk	-
	Passageforhold til hav/sø - laksefisk (smolt)	-
	Passageforhold fra hav - helt/snæbel/majsild/stavsild/flodlampret/havlampret (fisk)	-
	Passageforhold til hav/sø - helt/snæbel/majsild/stavsild/flodlampret/havlampret (yngel/larver)	-
	Bemærkninger passageforhold	-
	Påvirkninger hydrologisk regime	-
Øvrige bemærkninger	-	

WinBio Stations- og oplandsoplysninger

Stamoplysninger:

- Prøvetager.
- Vandspejlsfald, opmåling sker som anført i [TA](#) og data indrapporteres i korrekt format (cm/m).
- UTM koordinater 0-transekt, registreres enten via GPS på lokaliteten eller via GIS. Indrapporteres i korrekt format (UTM EUREF89, zone 32).

Oplands og lokalitets-karakteristika:

- Beskygningsgrad, indrapporteres ved valg af parameter (fuld, delvis, ringe, ingen).
- Vandløbsbredde, vandløbets gennemsnitsbredde der indrapporteres i korrekt format (meter).
- Ådalsudformning, indrapporteres ved valg af parameter (smal V-form, ingen tydelig ådal, smal U-form, bred U-form).
- Arealanvendelse, indrapporteres som arealanvendelsen inden for de nærmeste 50 m fra vandløbet (10 % intervaller).

Vandløbets form:

- Vandløbets form, indrapporteres ved valg af parameter (lige, kanaliseret, sinuøst, mæandrerende).
- Tværsnitsprofil, indrapporteres ved valg af parameter (naturligt, dyb kanaliseret, flad kanaliseret, overhængende brinker).

Påvirkninger:

- Nedtrådte brinker, indrapporteres ved valg af parameter (ikke oplyst, ingen, 1 sted, 2-5 steder, udbredt).
- Hegning, indrapporteres for både højre og venstre side af vandløbet ved valg af en af følgende parameter (ikke oplyst, ja, nej). Hvis der registreres hegning angives ligeledes afstand fra vandkant (meter) samt udbredelse (meter).
- Tegn på indgreb, indrapporteres ved valg af parameter (ikke oplyst, ja, nej) for følgende 6 typer af indgreb: kanalisering, udgravning, fiksering, fjernelse af vandløbsvegetation og fjernelse af brinkvegetation.
- Grødeskæringspraksis i måleår, indrapporteres ved valg af parameter (metode, frekvens, materiel).
- Grødeskæringspraksis seneste 5 år, indrapporteres ved valg af parameter (ændring af: metode, frekvens, materiel).
- Kemisk belastning, indrapporteres ved valg af parameter (ikke oplyst, ja, nej) for følgende typer af kemisk belastning: okker, spildevand, spildevand fra spredt bebyggelse og andet (type beskrives i tekstfelt).

- Påvirkning fra søer, indrapporteres for både op- og nedstrøms liggende søer ved valg af parameter (ikke oplyst, ja, nej) samt tilhørende afstand (kilometer).
- Påvirkning fra dambrug, indrapporteres for både op- og nedstrøms liggende dambrug ved valg af parameter (ikke oplyst, ja, nej) samt tilhørende afstand (kilometer).
- Passageforhold fra hav/sø – laksefisk, indrapporteres ved valg af parameter (ingen, delvis, optimal, ved ikke).
- Passageforhold til hav/sø – laksefisk (smolt), indrapporteres ved valg af parameter (ingen, delvis, optimal, ved ikke).
- Passageforhold fra hav – helt/snæbel/majsild/stavsild/flodlampret/havlampret (fisk), indrapporteres ved valg af parameter (ingen, delvis, optimal, ved ikke).
- Passageforhold til hav/sø - helt/snæbel/majsild/stavsild/flodlampret /havlampret (yngel/larver), indrapporteres ved valg af parameter (ingen, delvis, optimal, ved ikke).
- Bemærkninger passageforhold, eventuelle bemærkninger til passageforhold for fisk anføres via tekstfelt.
- Påvirkninger hydrologisk regime, indrapporteres ved valg af parameter (ikke oplyst, ja, nej) for følgende typer af påvirkninger af det hydrologiske regime: kunstig sø, dræning, grundvandsindvinding, regnvandsudløb, anden (type beskrives i tekstfelt).
- Øvrige bemærkninger, indrapporteres via tekstfelt.

Prøvetager	Vandspejlsfald (cm/m)		
UTM-kordinater på 0-transekset: UTM Nord:	UTM Øst:		
10c. Beskygningsgrad (fuld, delvis, ringe, ingen)			
Oplands- og lokalitetskarakteristika			
14. Vandløbsbredde (m)			
Ådal og vandløbsnært areal			
19. Ådalsudformning			
20. Arealanvendelse i ådalen indenfor 50 m fra vandløbet (10% intervaller)			
Mose	Græsset eng	Ugræsset eng	Plantage
Hede	Krat	Skov	Veje
Brakmark	Rørsump	Dyrket mark	Have
Vandløbets form			
21. Vandløbets form			
22. Dominerende tværsnitsprofiltype			
Påvirkninger af vandløbet			
23. Nedtråede binker			
☐ Ikke oplyst ☐ Ingen ☐ 1 sted ☐ 2-5 steder ☐ Udbredt (dvs. >5 steder)			
24. Hegning			
Høje side	Ikke oplyst	Hvis (ja) afstand fra vandkant	m
Venstre side	Ikke oplyst	Hvis (ja) afstand fra vandkant	m
25. Tydelige tegn på nylige indgreb			
Kanalisering	Ikke oplyst	Udgravning	Ikke oplyst
Vandløbets vegetation fjernet	Ikke oplyst	Fiksering af profil	Ikke oplyst
		Bink vegetation fjernet	Ikke oplyst
26. Grødeskæringspraksis i måleåret			
Metode:			
Frekvens:			
Materiel:			
27. Ændringer i grødeskæringspraksis indenfor de seneste 5 år			
Hvis JA, hvori består ændringer (benyt termer fra ovenstående opgørelse i punkt 24)			
Fra metode		til metode	
Fra frekvens		til frekvens	
Fra materiel		til materiel	
28. Tegn på kemisk belastning			
Dykker	Ikke oplyst	Spildevand	Ikke oplyst
Spekt byggelse	Ikke oplyst	Anden	Ikke oplyst
hvilken			
29a. Påvirkning fra søer		29b. Påvirkning fra søer	
Afstand til opstrøms sø	km	Afstand til nedstrøms sø	km
30a. Påvirkning fra dambrug		30b. Påvirkning fra dambrug	
Afstand til opstrøms dambrug	km	Afstand til nedstrøms dambrug	km
31a. Adgang fra hav/sø til stationen for: Laks/jærred			
☐ Ingen ☐ Delvis ☐ Optimal ☐ Ved ikke			
31b. Adgang til hav/sø fra stationen for: Laks/jærred (smolt)			
☐ Ingen ☐ Delvis ☐ Optimal ☐ Ved ikke			
32a. Adgang fra hav til stationen for: Helt/snæbel/majæld/stavæld/nodlampret/havlampret			
☐ Ingen ☐ Delvis ☐ Optimal ☐ Ved ikke			
32b. Adgang til hav fra stationen for: Helt/snæbel/majæld/stavæld/nodlampret/havlampret (jngel/sarvet)			
☐ Ingen ☐ Delvis ☐ Optimal ☐ Ved ikke			
33. Bemærkninger til passageforhold (pkt. 31-32)			
34. Påvirkning af hydrologisk regime			
Såfremt det hydrologiske regime på strækningen er påvirket, hvad forårsager påvirkningen?			
Kunstig sø (kraftværk, mølledam)	Ikke oplyst	Dræning i opland	Ikke oplyst
Betydende regnvandsudløb	Ikke oplyst	Andet, angiv påvirkning	
35. Øvrige forhold - bemærkninger			

Figur 3.1.1a Brugerflade Stations- og oplandsoplysninger.

3.1.2 Opdateringsfrekvens

For de stationer, hvor oplysningerne blev indsamlet som del af det tidligere overvågningsprogram i 2004-2009 (2010), skal samtlige oplysninger gennemgås og i fornødent omfang opdateres/suppleres i løbet af 2014 og 2015. Det betyder, at samtlige oplysninger indlægges i fagsystemet (WinBio) som datoafhængige data – uanset om der er sket ændringer i forhold til tidligere (herved sikres styr på "historikken") (se i øvrigt V02).

3.2 Data, koder og tidsfrister

3.2.1 Data og koder

Ifølge dataansvarsaftalen er kommunale og statslige (miljø)myndigheder forpligtiget til at registrere data i det offentlige fagsystem – i dette tilfælde i WinBio. (<http://www.miljoportal.dk/Myndigheder/Dataansvarsaftalen/>)

Data omhandlet af denne datatekniske anvisning er pt. ikke omfattet af STAN-DAT/STANCODE.

3.2.2 Tidsfrister

Tidsfristen for afslutning af kvalitetssikringen i ODA er 1. februar.

3.3 Fejl og mangler

Hvis det viser sig, at allerede indberettede data fra en station er fejlbehæftede – eller data mangler – skal ny og korrekte indberettes via GIS etc. eller ved fornyet undersøgelse på stationen.

Hvis fejl og mangler konstateres af konsulenter, der fx arbejder for NST, indberettes disse til den ansvarlige enhed i Naturstyrelsen.

Der planlægges årligt tilsyn på en række lokaliteter, men der kan af forskellige årsager ske annullering af enkelte tilsyn, således at der, i nogle år, gennemføres et færre antal undersøgelser end planlagt. Begrundelsen herfor noteres i NST's PSV (Planlægnings- og Styringsværktøj).

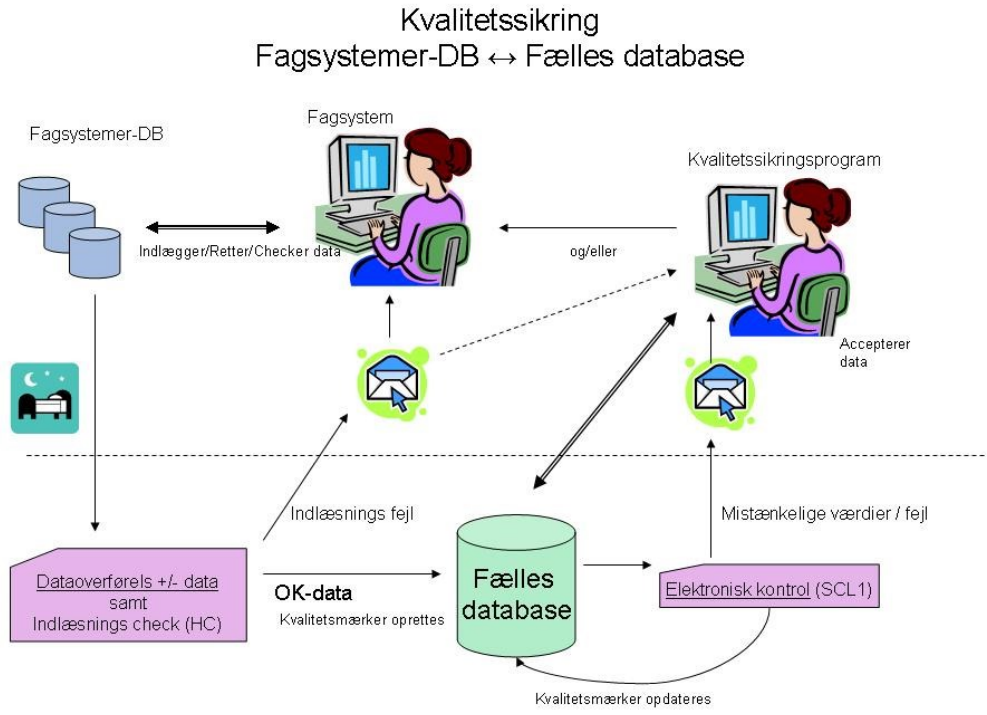
4 Kvalitetssikring

Alle data skal være fagligt kvalitetssikrede, mærkede og afsluttede inden udløbet af fristen for dataindberetning (se 3.2.2).

Hver nat overføres data fra WinBio til ODA. Samtidig sker der en kvalitetssikring, som sørger for at dataintegriteten opretholdes, og at der gøres opmærksom på mangelfulde oplysninger, åbenlyse fejl og mistænkelige værdier, herunder hvis mangelfulde oplysninger medfører, at data ikke kan overføres til ODA. Kun nye eller rettede data bliver kvalitetskontrolleret på denne måde. Fejlmeldinger kommer tilbage til de dataansvarlige per E-mail* og er samtidig tilgængelige i ODA. De dataansvarlige skal tage hånd om fejlene ved at fremskaffe manglende oplysninger, kontrollere validiteten af mistænkelige værdier, og hvad der ellers er nødvendigt for, at alle data kan betragtes som kvalitetssikrede. Endelig skal der foretages en faglig kontrol af data. Dette skal være afsluttet, inden fristen for dataindberetning er udløbet. Alle ændringer, rettelser og tilføjelse af manglende oplysninger foretages i WinBio.

*Kræver at der abonneres på [fejlmails](#) via ODA.

Efter afslutningen af den faglige kontrol, foretager FDC en kontrol af data, og endelig kan der komme en yderligere kontrol, når data bliver sendt videre til internationale organer.

Figur 4. Dataflow og kvalitetssikring i fagsystem og fælles database (ODA). For overskuelighedens skyld er FDC's kvalitetssikring udeladt af figuren.

For yderligere oplysninger vedrørende dataflow og kvalitetssikring i ODA – se bilag 6.4

4.1 Kvalitetssikring ved indlægning af data i fagsystem

4.1.1 Kvalitetssikring ved indlæggelse af data i fagsystem

Inddatering af primærdata og resultater i WinBio kvalitetssikres af den ansvarlige for inddateringen, således at fejlindtastninger - herunder brug af forkerte enheder - manglende opdatering af ikke-statiske oplysninger og lignende fanges og kontrolleres. Om nødvendigt følges op hos prøvetager og fra feltskema. Dette foretages eventuelt ved, at data udtrækkes fra WinBio ved hjælp af BioQuery.

4.1.2 Kvalitetssikring ved overførsel af data fra WinBio til ODA

I forbindelse med den daglige (natlige) overførsel af data fra WinBio til ODA sker der en automatisk kvalitetssikring på to niveauer.

Indlæsningskontrol: Dataoverførselsrutinerne kontrollerer først for HC-fejl (Hard Constraints). Dette er fejl, som har at gøre med dataintegritet og som betyder, at data ikke kan lægges ind i ODA. Data bliver altså afvist, men der bliver sendt en fejlmedligning* til den dataansvarlige. HC fejl kan handle om manglende dato, observationsstednummer eller lignende. Når de mangelfulde data er rettet i WinBio, vil de den efterfølgende nat søges overført til ODA igen.

Elektronisk kontrol: Data, som passerer indlæsnings (HC-) kontrollen, bliver lagt ind i ODA og derefter underlagt en kontrol for SCL1 (Soft Constraints) fejl. Dette er fejl, som ikke er afgørende for dataintegriteten, men som alligevel skal håndteres af hensyn til datakvalitet, konsistens og anvendelighed af data. Der kan være tale om manglende oplysninger om fx prøvetagningsudstyr, metode eller lignende. Der kan også være tale om outliers, som skal vurderes af en fagkyndig medarbejder. Data, som passerer den elektroniske kontrol, mærkes automatisk som godkendt i den elektroniske kontrol.

Medarbejderne i Naturstyrelsen skal vurdere de data, der fanges i den elektroniske kontrol (mærket "mistænkelige") og hertil giver ODA nogle muligheder for at få yderligere informationer om de mistænkelige værdier ved at klikke på "I" eller "G" knap, hvor disse optræder. Finder man, at den mistænkeligt mærkede værdi kan accepteres, markeres den som godkendt, ellers skal man rette i WinBio, og så overføres de rettede oplysninger til ODA natten efter. Hvis data er forkerte, og der ikke er mulighed for at rette data (i WinBio), skal data i ODA markeres som forkastet under elektronisk kontrol.

Dataansvarlig ved Naturstyrelsen sørger for evt. at tage kontakt til konsulent vedr. fejlmedligning fra ODA.

Bemærk at så snart data har mærket elektronisk kontrol godkendt, er de i princippet tilgængelige for andre, der har adgang til ODA, herunder at de kan blive overført til Danmarks Miljøportal, hvorfor kontrollen foretages løbende.

De aktuelle kontroller som udføres for stations- og oplandsoplysninger ved dataoverførsel, er listet i bilag 6.3. Listen er gældende fra begyndelsen af 2013.

*Kræver at der abonneres på [fejlmails](#) via ODA

4.2 Faglig kvalitetskontrol

Den faglige kvalitetssikring foretages i ODA, men kan kun udføres på data, som allerede er elektronisk godkendt. Elektronisk genererede fejlmeldinger skal derfor være "håndteret", inden der foretages faglige kvalitetssikring. Den faglige kvalitetssikring i ODA stiller nogle værktøjer til rådighed (forskellige grafer, tabeller, sammenstillinger af data), som fagligt kompetente medarbejdere i Naturstyrelsen skal bruge til at vurdere kvaliteten af data og fange eventuelle fejl, som er sluppet igennem den elektroniske kontrol. Kontrollen foretages som minimum en gang om året inden dataafleveringsfristen til DCE. Se afsnit 3.2.2.

Rettelse, tilføjelse og sletning af data sker i WinBio, og de ændrede data (undtagen slettede) starter forfra i kvalitetssikringsprocessen.

I ODA vælger man:

Kvalitetssikring->Hav/sø/vandløb/jordvand->Faglig kontrol ->Dataemne.

Værktøjet "Status" giver en oversigt over, hvor langt data er nået i kvalitetssikringsprocessen, derudover er der forskellige værktøjer i form af tabeller og grafer til at vurdere data i sammenhæng.

Hvis man opdager mistænkelige data, skal man undersøge sagerne nærmere. Man skal bruge sin faglige indsigt og kritiske sans, men det konkrete valg af værktøjer er åbent.

For stations- og oplandsoplysninger i vandløb er det primære kvalitetssikringsværktøj "Multitabel". Værktøjet stiller tabeller til rådighed med de forskellige påvirknings typer mm. Efter at have godkendt eller forkastet data, eller mærket data under kontrol, klikkes på "mærk undersøgelsen" eller "mærk undersøgelsen og afslut faglig kontrol". Mærkningsniveauerne er G="Godkendt", U="Under kontrol" (mistænkelige data som skal undersøges nærmere) og F="Forkastet" (mistænkelige data der betragtes som fejl). Bemærk at man ikke kan afslutte en undersøgelse, hvor nogle data er under kontrol. Kun data mærket G eller F og som er afsluttet, kan betragtes som indberettet og kvalitetssikret.

Kontrol af stations- og oplandsoplysninger er i høj grad en erfaringsbaseret vurdering af, om oplysningerne knyttet til de enkelte vandløbslokaliteter ser sandsynlige ud i lyset af undersøgelsesdato og lokalitetens karakter og miljøtilstand. Det er derfor afgørende, at medarbejderen der udfører kontrollen har den fornødne viden og erfaring på området.

Herefter foretager fagdatacentret en yderligere kontrol af data, den såkaldte "FDC kontrol". Hvis FDC finder data, som ser mistænkelige ud, mærkes de som "FDC under kontrol", og der indledes per E-mail en dialog med NST om de pågældende data. I ODA vil disse data kunne findes i værktøjet "Vis data under kontrol". NST er pligtig til at foretage en grundig og kritisk undersøgelse af disse data og tage stilling til, om der skal rettes i data, mærkes "forkastet", eller om NST fastholder, at data er godkendt. I sidstnævnte fald kan FDC vælge at mærke data "FDC fagligt forbehold", eller tage NST's vurdering til efterretning og godkende data.

NST kan indtil videre rette i data, som tidligere har været godkendt og afsluttet, også under fagdatacentrets faglige kontrol. Det sker ved at ændre data i fagsystemet, men fagdatacentret vil i givet fald gerne vide det, da det kan ændre i data, der er rapporteret videre internationalt og anvendt ved den årlige rapportering af

NOVANA. De rettede data i fagsystemet starter herefter forfra med en fuld kvalitetssikringsproces (alle kvalitetssikringstrin).

5 Links og referencer

- [1] Boutrup, S. & Svendsen, L.M. (2006). Forslag til håndtering af kvalitetssikring af data i databaser fælles for miljøcentre og fagdatacentre i Miljøministeriet. Danmarks Miljøundersøgelser, Notat 8 s.
- [2] Munk, B. (2010). Kvalitetssikring og – mærkning. ODA Dokumentation. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. Notat 13 s.
- [3] Munk, B. (2010). Kvalitetssikringsniveauer for overfaldevand. ODA Dokumentation. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. Notat 9 s.
- [4] Christensen, Torben Bach (2011) Vejledning i brug af WinBio4. CGI. Notat 32 s. <http://internet.miljoeportal.dk/Dokumenter%20alle/Brug%20af%20WinBio.pdf>

6 Bilag

Bilag 6.1 Kodelister

Bilag 6.2 Relaterede datatekniske anvisninger

Bilag 6.3 HC (indlæsnings-) og SCL1 (elektroniske) kontroller

Bilag 6.1 Kodelister

Data omhandlet af denne datatekniske anvisning er omfattet af følgende STAN-CODE kodelister:

SC1093 Ådalsudformning
SC1094 Vandløbstværsnitsprofil
SC1095 Vandløbsform
SC1096 Grødeskæringsmetode
SC1097 Grødeskæringsmateriel

Bilag 6.2 Relaterede data TA'er

DV02 Fisk, vegetation, bundfauna og fysisk indeks

Bilag 6.3 Indlæsnings- og elektroniske kontroller (HC og SCL1)

Nedenstående liste over kontroller er gældende fra primo 2013. Der tages forbehold for ændringer, som senere måtte komme.

Kvalitetskontrol for påvirkninger i vandløb

HC=Indlæsningskontrol

SCL1=Elektronisk kontrol

Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
HC	Dataansvarlig	Manglende dataansvarlig	Prøveejer er ikke miljøcenter
HC	Dataansvarlig	Ugyldig dataansvarlig	Fejl i Dataansvarlig/prøveejer, xx
HC	Dataleverandør	Manglende dataleverandør	'Dataleverandoer/AmtsId mangler
HC	Observationsstednr	Manglende observationsstednr	'Observationsstednr er ikke oplyst for station
HC	Observationsstednr	Ugyldig observationsstednr	Observationsstednr er ugyldigt, xx
HC	Dato	Ugyldig dato	Dato > dags dato
HC	Prøvetager	Prøvetagerinstitution er ugyldig, da amterne er nedlagt 2007	Feltet Amtid på stationsdata er et amt men år er større end 2006
HC	Hegning	Hegning er indikeret for højre bred, men ikke for venstre	Mangler indikation for hegning på højre (venstre) bred
HC	Hegning	Uoverensstemmelse mellem hegningsoplysninger	Hegning er sat til Nej, men afstand eller længde er specificeret
HC	Spærring	Spærring opstrøms i vandløbet er indikeret men ikke nedstrøms	Mangler indikation for opstrøms spærring i vandløb
HC	Spærring	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Opstrøms (nedstrøms) spærring i vandløb sat til Nej men antal/afstand/passagefunktion er specificeret
HC	Spærring	Spærring opstrøms i vandløbssystemet er indikeret men ikke nedstrøms	Mangler indikation for opstrøms spærring i vandsystem
HC	Spærring	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Opstrøms (nedstrøms) spærring i vandsystem sat til Nej men antal er specificeret
HC	Fiskepassage	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Ingen opstrøms (nedstrøms) fiskepassage angivet, men status for passage er udfyldt
HC	Kemisk påvirkning	Angiv den 'anden' kemiske påvirkning i tekstfeltet	Anden kemisk påvirkning indikeret, men er ikke specificeret i teksten

Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
HC	Kemisk påvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Anden kemisk påvirkning ikke indikeret, men der er specificeret andet i teksten
HC	Søer	Søer opstrøms er indikeret, men ikke søer nedstrøms	Mangler indikation for opstrøms (nedstrøms) søer
HC	Søer	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Ingen opstrøms søer (nedstrøms søer) men afstand specificeret
HC	Dambrug	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Ingen opstrøms (nedstrøms) dambrug men afstand specificeret
HC	Hydrologisk regime	Angiv den 'anden' hydrologisk regime i tekstfeltet	Anden hydrologisk regimes påvirkning indikeret, men er ikke specificeret i teksten
HC	Hydrologisk regime	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Anden hydrologisk regimes påvirkning ikke indikeret, men der er specificeret andet i teksten
HC	Arealanvendelse	Der må kun angives arealanvendelse på stationen én gang pr. år	Der er mere end én angivelse af arealanvendelse på stationen i samme år
HC	Grødeskæring	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Ingen påvirkning af grødeskæring, men frekvens eller materiel er specificeret
HC	Grødeskæring	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Grødeskæringsmetode ikke specificeret, men frekvens eller materiel er specificeret
HC	Grødeskæring	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Tidligere grødeskæringsmetode specificeret, men ingen ændring af grødeskæringspraksis angivet
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Der er angivet en Drænfunktionskode under Driftspåvirkninger, men dræning er sat til Nej
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Slæt er sat til Ja, men frekvensen "Aldrig" er angivet under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Slæt er sat til Nej, men der er alligevel angivet en frekvens under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Gødskning er sat til Ja, men ingen frekvens - eller frekvensen "Aldrig" - er angivet under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Gødskning er sat til Nej, men der er alligevel angivet en frekvens under Driftspåvirkninger

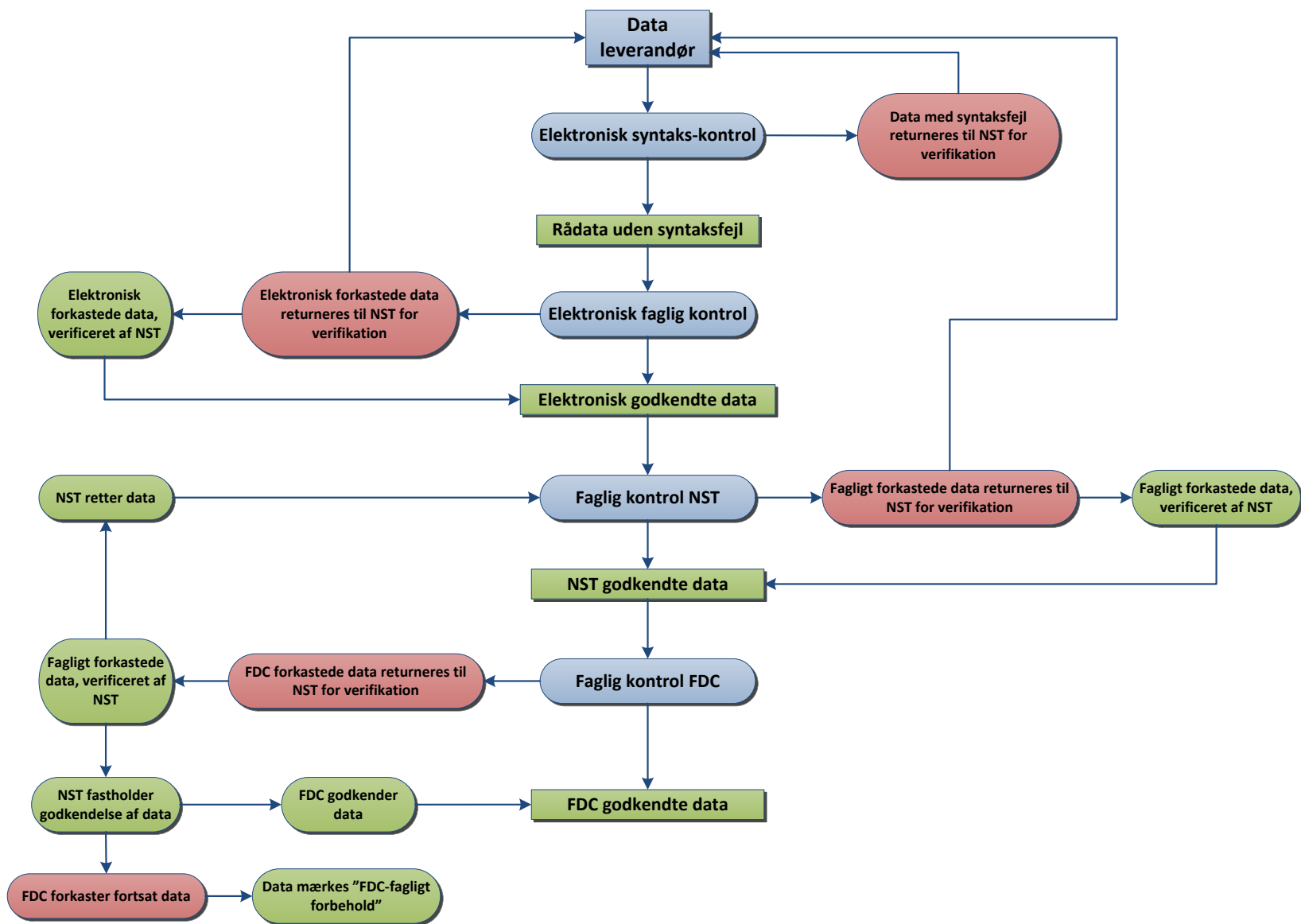
Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Udsåning er sat til Ja, men ingen frekvens - eller frekvensen "Aldrig" - er angivet under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Udsåning er sat til Nej, men der er alligevel angivet en frekvens under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Jordbehandling er sat til Nej, men der er alligevel angivet en frekvens under Driftspåvirkninger
HC	Driftspåvirkning	Uoverensstemmelse mellem oplysningerne	Jordbehandling er sat til Ja, men ingen frekvens - eller frekvensen "Aldrig" - er angivet under Driftspåvirkninger
SCL1	Hegning	Fejl hvis hegnet står mere end 10 m fra vandkant	Hegning på xxx bred: Afstand fra vandkant på yyy m er mistænkeligt stor
SCL1	Hegning	Fejl hvis hegnet er længere end 100 m	Hegning på xxx bred: Hegnlængden på yyy m er mistænkeligt stor
SCL1	Spærring	Fejl hvis der er mere end 5 spærringer op- eller nedstrøms i vandløb	Spærringer i vandløb: xxx spærringer yyy-strøms er mistænkeligt mange
SCL1	Spærring	Fejl hvis der er mere end 5 km til nærmeste spærring op- eller nedstrøms	Spærringer i vandløb: xxx km til nærmeste spærring yyy-strøms er mistænkeligt langt
SCL1	Spærring	Fejl hvis der er mere end 10 spærringer op- eller nedstrøms i vandløbssystem	Spærringer i vandløbssystem: xxx spærringer yyy-strøms er mistænkeligt mange
SCL1	Søer	Fejl hvis der er mere end 20 km til nærmeste sø op- eller nedstrøms	Søer i vandløb: xxx km til nærmeste sø yyy-strøms er mistænkeligt langt
SCL1	Søer	fejl hvis afstand til op- eller nedstrøms sø mangler	Afstand til xxx-strøms sø mangler
SCL1	Dambrug	Fejl hvis der er mere end 5 km til nærmeste dambrug op- eller nedstrøms	Dambrug i vandløb: xxx km til nærmeste dambrug yyy-strøm er mistænkeligt langt
SCL1	Dambrug	fejl hvis afstand til op- eller nedstrøms dambrug mangler	Afstand til xxx-strøms dambrug mangler
SCL1	Gødskning	Fejl hvis der bruges mere end 50 kg N/ha	Tilførsel af mere end xxx kg N/ha på de ånære arealer, yyy bred, er mistænkeligt

Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
			meget
SCL1	Gødskning	Fejl hvis der bruges mere end 10 kg P/ha	Tilførsel af mere end xxx kg P/ha på de ånære arealer, yyy bred, er mistænkeligt meget
SCL1	Gødskning	Fejl hvis gødskning er ophørt i fremtiden	Seneste gødskning på xxx bred sker i fremtiden - yyy-dato
SCL1	Hegning	fejl hvis længden på hegn ikke er angivet	Længden af hegn på xxx bred mangler
SCL1	Spærring	fejl hvis antal spærringer i vl-system mangler	Antal spærringer xxx-strøms i vandløbssystem mangler
SCL1	Spærring	fejl hvis antal spærringer i vandløb mangler	Antal spærringer xxx-strøms i vandløb mangler
SCL1	Spærring	fejl hvis afstand til spærring i vandløb mangler	Afstand til xxx-strøms spærring i vandløb mangler
SCL1	Spærring	fejl hvis graden af funktionsdygtig ikke er angivet for en fiskepassage i op- eller nedstrøms spærring	Det er ikke oplyst om fiskepassage ved xxx-strøms spærring er funktionsdygtig
SCL1	Nedtrådte brinker	fejl hvis graden af nedtrådt brink ikke er angivet	Omfanget af nedtrådte brinker er ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis grødeskæringsfrekvens ikke er angivet	Grødeskæringsfrekvens ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis grødeskæringsmateriel ikke er angivet	Grødeskæringsmateriel ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring fra grødeskæringsmetode ikke er angivet	Ændring FRA Grødeskæringsmetode ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grødeskæringsmetode ikke er angivet	Ændring TIL Grødeskæringsmetode ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring fra grødeskæringsfrekvens ikke er angivet	Ændring FRA Grødeskæringsfrekvens ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grødeskæringsfrekvens ikke er angivet	Ændring TIL Grødeskæringsfrekvens ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring fra grødeskæringsmateriel ikke er angivet	Ændring FRA Grødeskæringsmateriel ikke angivet

Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grønbeskæringsmateriel ikke er angivet	Ændring TIL Grødeskæringsmateriel ikke angivet
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grønbeskæringsmetode ikke er den samme som nuværende metode	Ændring TIL Grødeskæringsmetode afviger fra nuværende metode
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grønbeskæringsfrekvens ikke er den samme som nuværende frekvens	Ændring TIL Grødeskæringsfrekvens afviger fra nuværende frekvens
SCL1	Grødeskæring	fejl hvis ændring til grønbeskæringsmateriel ikke er det samme som nuværende materiel	Ændring TIL Grødeskæringsmateriel afviger fra nuværende materiel
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om dræn (J/N) mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Drænets funktion mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om slæt (J/N) mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Frekvens af slæt mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om gødskning (J/N) mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Frekvens for gødskning mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om udsåning (J/N) mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Frekvens af udsåning mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om jordbehandling (J/N) mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Frekvens af jordbehandling mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om eventuelt rørskær mangler på areal nr xxx

Kontrol	Information	Krav til information	Fejltekst
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om eventuel naturpleje mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om eventuel kratrydning mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Oplysning om eventuel plantning mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Græssende dyreart mangler på areal nr xxx
SCL1	Driftspåvirkning	mangler i driftspåvirkninger, intensive stationer	Græsningstryk mangler på areal nr xxx
SCL1	Arealanvendelse	fejl hvis samlet arealanvendelse er langt over 100%	Samlet arealanvendelse er langt over 100 %

Bilag 6.4 Dataflow i ODA

7 Oversigt over versionsændringer

Version	Dato	Emne:	Ændring: